

Stichting Gebiedsgroep LOG Beemte Vaassen en Omgeving

Aan: de Raad van State
Afdeling Bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Betreeft: Verweerschrift "Aanvulling planMER"
Uw nummer: 201208004/1/R2 en 201209306/1/R2
Ons kenmerk: sglbeva 5062013(1)

Vaassen: 5 juni 2013

Hoogedelgestrenge Heer/Vrouwe,

Aanleiding:

Naar aanleiding van de toekenning van de aanvraag door o.a. de Stichting Gebiedsgroep LOG en Omgeving om een voorlopige voorziening (Raad van State 14 dec 2012, zaaknr. 201209306/2/R2) hebben de gemeenten Apeldoorn en Epe aan Arcadis opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar de verschillen tussen de (geschorste)uitgevoerde MER en een MER die uitgaat van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. (Informatienota (dd.13 mrt 2013).

Het document "Aanvulling planMER LOG Beemte Vaassen" dd. 13 mei 2013 is daarvan de uitkomst (in het vervolg aangeduid met 'Aanvulling')
Graag maken we gebruik van de gelegenheid om hierop een verweerschrift te schrijven.

Samenvatting van het verweer.

De gemeenten zijn op voorhand van mening dat een berekening van de milieubelasting op basis van maximale planmogelijkheden minder realiteitswaarde heeft (vrijwel nihil) dan eerdere berekening in het planMER op basis van de plusvarianten (pag. 3 / pag 31)

In de 'Aanvulling' is gekozen voor een worstcase-scenario op basis van 36 agrarische bouwblokken die als kaderstellend worden beschouwd. Als uitgangswaarde voor de berekening van de mogelijke milieubelasting wordt het bruto-bouwvlak van deze 36 locaties (66 ha) omgezet in Nge's.

De Stichting heeft ernstige kritiek op het gehanteerde worst-case scenario als interpretatie van de maximaliteitseis. Dit betreft enerzijds de 36 bouwblokken zelf, anderzijds de omzetting naar Nge's en de berekeningen ermee. Vergelijk daartoe de tabellen 1,2, en 4 en pagina 8.

Met deze opzet wordt de sterke suggestie gewekt dat er inderdaad met een worst-case- scenario is gewerkt. We menen door een alternatieve berekening te

kunnen aantonen dat deze schijn bedriegt, dat het uitgewerkte worst-case scenario feitelijk helemaal geen worst-case situatie beschrijft. Uit de effectenbeschrijving in de 'Aanvulling' komt naar voren dat het milieu gemiddeld overbelast wordt in het worst-case-scenario. Niettemin wordt er niet geadviseerd de planologische mogelijkheden navenant in te perken maar worden er mitigerende maatregelen voorgesteld. Deze hebben naar onze mening weinig realiteitswaarde dan wel zijn ze verwerpelijk voor wie het milieu een even belangrijke waarde vindt als de economische aspecten. De belangrijkste conclusie is echter dat uit de "Aanvulling" niet blijkt wat nu een acceptabele representatieve invulling is van de maximaliteitseis (vgl uitspraak 201202866/1/R1, 1 mei 2013, overweging 18)

Leeswijzer

Het verweerschrift bestaat uit een reactie op basis van de begeleidende brief en berekeningen die aansluiten bij tabelgegevens uit de 'Aanvulling'. Eerst citeren we uit de brief dan wel de 'Aanvulling', daarop volgend de reactie van de Stichting. Hierbij zullen we waar mogelijk verwijzen naar de beroepen 3.1, 3.2 en 3.3 van ons ingediende beroepsschrift. *We hanteren daarbij het tegen de gemeente Epe ingediende beroepsschrift.*

Verweerschrift

1. In de begeleidende brief bij de 'Aanvulling' wordt feitelijk geprobeerd de aangehaalde uitspraak van de Raad van State te weerleggen, nadat dit al eerder was gepoogd in het na de zitting van 28 nov opgestuurde verweerschrift d.d. 3 dec 2012 met als inhoud de antwoorden op raadsvragen planMER LOG gemeente Apeldoorn dd 13 juni 2012. De weerlegging komt erop neer dat het planMER als wèl volledig gekwalificeerd en representatief wordt beoordeeld. De brief bij de 'Aanvulling' draagt daartoe het volgende aan :
 - De cie mer zelf oordeelde dat alle 'essentiële' informatie aanwezig is om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming .
 - Uit een eerder verweerschrift zou blijken dat het proces om te komen tot een landbouwontwikkelingsgebied op een 'zorgvuldige' wijze is vormgegeven en dat aan 'alle aspecten' aandacht is besteed.
 - Het gehanteerde worst-case scenario wordt, in tegenstelling tot het verrichte planMER-onderzoek, als weinig representatief en theoretisch beoordeeld en de kans dat dit scenario daadwerkelijk plaatsvindt als vrijwel nihil. beschouwd (conclusies par 4.1)
Een zinloze exercitie derhalve, feitelijk opgedrongen door de uitspraak van de R. van St.

Reactie

De cie mer spreekt over alle 'essentiële' informatie, maar benoemt in hoofdstuk 2 vervolgens wèl een aantal (nog) ontbrekende 'essentiële gegevens' ! (zie onder beroep 3.2 referentie 19). De bedoeling van een planMER n.l. dat de uitkomsten ervan c.q. de 'Aanvulling', in de besluitvorming over het bestemmingsplan als onderbouwing een essentiële rol gaat spelen, is onwaarschijnlijk. De verwerking van de uitkomsten wordt in het planMER en de 'aanvulling' beperkt tot het advies om mitigerende maatregelen toe te passen waarvan vervolgens in de regelgeving van het bestemmingplan echter niets is terug te vinden (beroep 3.2 pag 19 en volgend)

De 'zorgvuldigheid' van het doorlopen planproces wordt door beide gemeenten voortdurend benadrukt. De Stichting heeft dit echter steeds met argumenten weersproken. In de onderbouwing van beroep 3.1 (de misleiding rond de kaderstelling en het zgn. intergemeentelijke bestemmingsplan) en in 3.3 (onevenredige belasting van het woon-leefklimaat voor burgers (beroep 3.3) . Met name uit de twee gebiedsonderzoeken en de ingediende zienswijzen blijkt dat de maatschappelijke acceptatie van het bestemmingsplan zeer gering is. (beroep 3.3 pag 26 en referentie 22)

De aanbevelingen in de 'Aanvulling' (pag 32) klinken dan ook weinig reëel. In de brief bij de 'Aanvulling' wordt verder erkend dat het woon-leefklimaat zal verslechteren. De uitspraak daarbij dat dit gezien de doelstelling van het LOG niet is te vermijden achten we in strijd met de doelstelling van de reconstructie zelf zoals weergegeven in de reconstructiewet (art 4 , beroep 3.3 pag 26) en in strijd met het proportionaliteitsbeginsel (Beroep 3.3. pag 29)

De Raad. van State heeft in haar uitspraak inzake de voorlopige voorziening (14 dec 20012) geoordeeld dat het gehanteerde format in het planMER geen representatieve beoordeling geeft van de maximale planologische mogelijkheden.

Uit de overweging onder punt 6 valt ook af te leiden dat het "uitgaan van een reële invulling van het plangebied niet betekent dat er vanuit gegaan dient te worden dat alle locaties door IV in gebruik zullen worden genomen". Er dient aannemelijk te worden gemaakt dat er een representatieve invulling is gegeven aan de maximaliteitseis.

In het Bestemmingsplan op blz. 27 staat onder uitgangspunten voor het bestemmingsplan:

- alle agrarische bedrijfsbestemmingen in het gebied zijn in principe beschikbaar voor hervestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij. Ruimtelijke ordening is hierbij niet de beperkende factor, maar milieu:
- bij hervestiging op een bestaande locatie kan het ook gaan om een bestaande woonlocatie (burgerwoning) die omgezet wordt in een dienstwoning en waaraan een agrarisch bouwvlak wordt toegevoegd (conform Staten Notitie d.d. 10 juli 2007.

Dit angstbeeld is op zich per definitie niet onrealistisch, omdat na de PlanMER er geen cumulatieve berekeningen meer worden gedaan. Per inplaatser/uitbreider worden alleen de effecten van dat bedrijf op de omliggende gevoelige objecten meegenomen. Door handig opkopen kunnen gevoelige objecten ook nog eens worden geëlimineerd.

Omdat plaatjes meer zeggen dan tekst, hierbij de mogelijk laatste LOG bewoner die zijn geboortegrond niet wil verlaten. Ook die gaat uiteindelijk weg, omdat er geen familie en vrienden meer op bezoek komen vanwege stank, lawaai en gezondheid, en is het agro-industrie terrein compleet zonder dure uitkoopregelingen.

Eenzijds is het tot uitgangspunt nemen voor de milieubelasting van alle 36 agrarische blokken gekoppeld aan de (verouderde)bedrijfsomvangmaat Nge niet representatief vanuit de kenmerken van het bedrijvenbestand, anderzijds zijn de berekeningen met de Nge's onnavolgbaar. Met name de koppeling Nge's – dierenaantallen is misleidend. (zie de opmerking hierover verderop)

Het gehanteerde scenario leidt bovendien tot voorspelbare conclusies inzake overbelasting van het milieu. Wanneer hier vervolgens geen consequenties aan worden verbonden in de vorm van planologische (rechts)inperking in het bestemmingsplan, maar enkel ter compensatie mitigerende maatregelen worden geadviseerd die op voorhand kansloos zijn in de regelgeving rond de vergunningverlening, ('Aanvulling', H. 4) wordt het milieuonderzoek een multi-interpretabele onderneming. In feite worden met dit scenario de bestemmingsplan mogelijkheden onbegrensd gehouden.

In ons beroepsschrift 3.2 hebben we allereerst kritiek uitgeoefend op het niet onderbouwen van de aantallen 3-ha en 1,5 ha bedrijven en het niet beperken van het totaal aantal IV-bedrijven. En dat het plan daardoor ruime, niet begrensde mogelijkheden biedt voor de vestiging en uitbreiding van IV in het gebied. Dit levert voor belanghebbenden grote onzekerheid op in de ruimtelijke ordening.

Vervolgens waren we in het bijzonder van mening dat het aantal van 7 uitbreiders 1.5 ha (de 'plus' in de variant) onvoldoende representatief was voor de planologische mogelijkheden. Voor dit geschatte potentieel aan doorgroeiers werd ook geen feitelijke onderbouwing gegeven (Epe beroep 3.2 pag 13).

De Stichting is van mening dat onderbouwd een keuze dient te worden gemaakt welke van de totale agrarische locaties het recht op uitbreiding behouden en dit vervolgens planologisch vastleggen.

Het "trapezewerk" met bouwblokken, Nge's, dierenaantallen en mitigerende hulptoestellen wordt dan een stuk transparanter

2. De Aanvulling benadrukt de positieve aspecten van de verplaatsing van vijf bedrijven

De stikstofdepositie zou als gevolg hiervan aantoonbaar afnemen voor de Veluwe. (tabellen 10 en 11). Een salderingssysteem (Stikstofverordening Gelderland) zou overschrijdingen reguleren.

Reactie

Er wordt niet aangegeven hoe deze effecten zijn gemeten. Het verplaatsingsscenario gaat er vanuit dat het verplaatsingseffect groter is naarmate de afstand tussen bedrijf en habitat kleiner is. We achten dit in strijd met de wetenschappelijke feiten. Ammoniak verspreidt zich juist over een groot gebied en cumulatief vanuit duizenden andere bedrijven. Binnen tien km afstand van een bedrijf is de depositie 'slechts' 35 % . Lokale verplaatsing heeft hierdoor weinig zin! Bovendien wordt in de effectbeoordeling gemakshalve de 50%

emissie door mestuitrijding buiten beschouwing gelaten.
 Het effect van de Stikstofverordening is afhankelijk van de mate van ecologische
 onderbouwing in de gebiedsplannen . Deze ontbreken nog grotendeels.
 (Referentie 16 in beroep 3.2, m.n. het artikel van Wösten)

Interpretatie van de “maximale mogelijkheden”

Voornemen

De bouwblokken van 1,5 ha worden aangegeven als maar 60% bebouwing. In de
 Zienswijzennota staat bij item 17 (LTO Noord) Ad a. Niettemin wordt aan de
 agrarische bestemming een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om sleuvsilo's en
 kuilvoerplaten ook buiten het bouwvlak, maar direct aansluitend aan het
 bouwvlak te mogen opnemen enz.. In artikel 3, lid 8, lid b, is alleen de eis van
 landschappelijke inpassing opgenomen. Deze landschappelijke inpassing mag
 ook buiten het bouwvlak worden gesitueerd.
 De bebouwing van de 1,5 ha bouwblokken zal daardoor 90% kunnen zijn

Effectbeoordeling

In tabel 4 wordt uitgegaan van Nge

In Alterra-rapport 2243 (ISSN 1566-7197 Grootschalige veehouderij in
 Nederland, Wageningen 2011 staat op blz 9 en 10:

De Nge zijn in de jaren tachtig van de vorige eeuw ontwikkeld om de
 economische schaalgrootte van veehouderij bedrijven in beeld te brengen. Die
 economische omvang is een belangrijke indicator, maar is geen directe indicatie
 van de knelpunten waar megabedrijven tegen aan lopen op het vlak van
 landschap, milieu, dier- en volksgezondheid en dierenwelzijn. Ook geldt dat de
 Nge vanaf 2010 niet meer in gebruik is en dus niet meer wordt geactualiseerd
 met nieuwe economische verhoudingen of nieuwe producten. Daarom is het aan
 te bevelen om andere indicatoren te ontwikkelen, die wel recht doen aan de
 ontwikkelingen en innovaties in de veehouderij enerzijds en aan de zorgen van
 omwonenden, recreanten en consumenten anderzijds.

a. Waarom wordt niet uitgegaan van dieraantallen.

In het Overzicht goedgekeurde rekenmethoden wordt bij de rekenmethoden
 SRM1,2 en 3 steeds uitgegaan van dieraantallen. Is deze berekening van
 Arcadis wel toegestaan? Nergens in het verslag staat een referentie naar de
 toestemming van ministerie I&E voor het gebruik van deze rekenwijze.

b. Nge omrekenen naar aantallen:

<http://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/500139003.pdf>

Tabel 1 Aantal dieren waarboven sprake is van grote of megabedrijven in de intensieve veehouderij, bij
 verschillende definities.

	Vanuit regelgeving: grote bedrijven		aantal dieren, volgens Milieudefensie (2007)	Subjectief: megabedrijven	
	grens IPPC*-richtlijn	grens voor verplichte milieu-effectrapportage		300 nge, volgens Alterra (Gies et al., 2007)	500 nge, volgens deze studie
zeugen	750	900	5.000	1.200	2.000
vleesvarkens	2.000	3.000		7.500	12.500
leghennen	40.000	60.000	250.000	120.000	185.000
vleeskuikens	40.000	85.000		220.000	360.000

* Integrated Pollution Prevention and Control

Uitgaande van 500 Nge voor de 3ha bedrijven, geeft dit voor 1,5 ha bedrijven $1,5/1,8*90%*500 = 375$ Nge.

Slecht

Voor het gehele LOG geeft dit $8*500 + 28*375 = 14.500$ Nge
Hieruit blijkt dat de in tabel 4 van de "Aanvulling" als voorbeeld worstcase pluimvee 14.026 Nge helemaal geen worstcase scenario is.

Slechter

Het wordt interessanter want op blz. 8 staat dat de Oranje Ei-farm een vergunning heeft aangevraagd voor 370.000 (=1.000 Nge) leghennen. I.v.m. verdergaande emissiebeperkende staltechnieken wordt dit toegestaan. Hier is overigens sprake van een gigastal die buiten de landelijke discussie over IV valt.

Als deze grootte door de andere IV bedrijven wordt toegepast, dan komt dat neer op 29.000 Nge. De verdergaande emissiebeperkende staltechnieken halen deze reductie voor NH3, maar lang niet voor fijnstof en geur. Hierdoor neemt de hinder en gevaar voor gezondheid sterk toe.

Met dit gegeven is het gebruikte worstcase scenario nog maar de helft van een mogelijke invulling van het LOG..

Slechtst

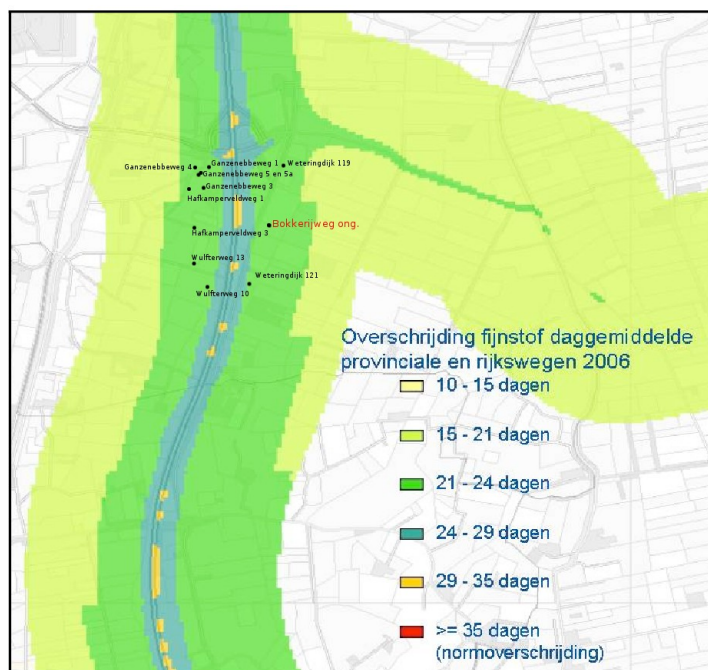
Uitgaande van de aanvraag natuurbeschermingsvergunning die momenteel bij de Provincie Gelderland ligt gaat de Oranje Ei-farm in een 4 tal stallen (totaal oppervlak van 5706 m²) 283.800 leghennen houden. Als dit wordt geëxtrapoleerd naar 60% van 3 ha, dan zou dat bijna 900.000 dieren zijn. Rekening houdend met verduurzaming gaan we uit van 750.000 dieren = 2000 Nge.

Met dit gegeven is het gebruikte worstcase scenario nog maar een kwart van een mogelijke invulling van het LOG.

Stelling

De in de begeleidende brief en de in "Aanvulling" opgenomen stelling, dat de uitgangspunten van het worstcase scenario zeer theoretisch zijn en de kans dat dit daadwerkelijk plaats vindt vrijwel nihil is, is gezien bovenstaande niet houdbaar.

- c. Het gebruik van de Arcadis eigen rekenmethode geeft een vertekend beeld van de werkelijke overschrijdingen per gevoelig object. Op deze manier worden gevoelige objecten binnen 200 meter van de snelweg A50 niet als probleem erkend. In ons bezwaarschrift Bokkerijweg ongenummerd (ref. 17) wordt dit aangegeven en als directe geheugensteun hierbij het bijbehorende plaatje:

Voor het (geschorste) PlanMER heeft onduidelijkheid over de daar gevolgde berekening tot een bezwaarschrift geleid. Door afwijzing ligt dit nu als beroepschrift bij de bestuursrechter in Arnhem.

Ook hier geldt dat door het gebruik van een eigen module een slecht c.q. oncontroleerbaar geheel ontstaat.

Hoogachtend,

Stichting Gebiedsgroep LOG Beemte-Vaassen en omgeving
namens deze,

H.J. Bos
secretaris

secretariaat: sglbeva@sglbeva.nl
Ganzenebbeweg 3
8171 LL Vaassen